

Livslängdsundersökning abessinier och somali

av Aby- & Somaliringens Hälso- och Avelsråd (ASHA)

Alla som har förlorat en abessinier eller somali fr o m 2005 t o m april 2015 välkomnades att mellan 2012 och maj 2015 besvara en anonym enkät på internet. Syftet var att få reda på hur gamla våra katter blir, vilka besvär de drabbas av under livet och vad de slutligen dör av. Detta är intressant att veta både för dig som funderar på att köpa en abessinier eller somali, och för dig som föder upp dessa raser.

Uppgifter om 147 katter lämnades in av hjälpsamma kattägare. 89 (61%) av katterna var abessinier, 49 (33%) var somali och 9 (6%) var abyvarianter. 121 (82,6%) av katterna levde större delen av sina liv i Sverige, de övriga levde i andra länder. Förmodligen främst inom Norden eftersom enkäten var svenskspråkig. Av dessa 147 katter användes knappt 40% i avel. De flesta fick 1-4 kullar, endast 5 av katterna fick fler än 5 kullar.

Det är fortfarande relativt ovanligt att avlidna katter obduceras. Endast 9,5% av katterna i undersökningen obducerades. Därför kan vi inte veta helt säkert om samtliga angivna dödsorsaker stämmer. Det är de orsaker som ägaren - eventuell tillsammans med veterinär - har bedömt som sannolika som avspeglas i denna undersökning.

Genomsnittsåldern för abessinier och somali åren 2005-15 var 11-12 år. Denna siffra överensstämmer rätt väl med en engelsk undersökning över livslängd och dödlighet hos olika kattraser som nyligen publicerades. I denna undersökning var abyns medelålder 10 år, dvs något lägre än i vår undersökning. Denna siffra baserar sig dock på endast 11 abessinier.

Det fanns ingen större skillnad mellan abessinier och somali varken i livslängd, dödsorsak eller hälsoproblem. Abessiniern blir kanske något äldre, i den äldsta gruppen fanns endast abessinier, fyra stycken, av vilka två bodde i Finland. Den äldsta abyn blev 22 år gammal.

Enkäten riktade sig till katter äldre än 12 veckor. De små kattungarnas dödsorsaker hoppas ASHA kunna fånga upp i våra kullrapporteringar. Sammanställning av tidigare insamlad kullstatistik finns på hemsidan. En ny enkät för födda kullar kommer att läggas ut hösten 2015.

Ungkatter upp till sex års ålder

Denna grupp omfattade 40 individer; 57 % abessinier, 7% varianter och 36% somali.

Vanligaste dödsorsaken bland de unga katterna var infektioner, ca 13 individer. FIP förekom hos några katter, och FeLV hos tre av dem. Fyra av katterna i den unga gruppen drabbades av tumörer/cancer. De unga katterna dog även i olyckor av olika slag, t ex återfinns alla fem katter som dött i trafiken i denna grupp.

Lite förvånansvärt är att tre unga katter (3-6 år) avlivades på grund av beteendeproblem. Att två av dem även hade urinvägsproblem kan vara en ledtråd.

Medan de unga abessinier- och somalikatterna ännu levde var det vanligaste besvären mag- och tarmproblem (7 st), som hos många katter oavsett ras. Några hade bekymmer med tandkött och tänder, ett par med urinvägar eller njurar. Generellt är de inrapporterade sjukdomarna utspridda med enstaka fall här och var, vilket gör det omöjligt att dra några slutsatser av dem.

Den medelålders abessiniern/somalin

56 av katterna blev mellan 7 och 12 år gamla. 39 var abessinier, 1 var abyvariant och 16 var somali. 34 (60,7 %) av dessa katter hade gått i avel, de flesta fick en eller två kullar, men två av katterna hade fått sju eller fler kullar.

En knapp tredjedel (29 %) hade inga större hälsoproblem under sin livstid. Det vanligaste hälsoproblemet hos medelålders katter (liksom för de andra åldersgrupperna) var tänderna (tandköttet, tandlossning, övriga tandproblem), 19 st (34 %). Övriga rätt vanliga hälsoproblem var njurproblem (18 %), urinvägsproblem (14 %) och juvertumörer (13 %).

I denna åldersgrupp var tumörerna den vanligaste dödsorsaken (38 %), följd av njursjukdomar (32 %). Sedan följer infektionssjukdomar (11 %) okända orsaker (7 %) och PK-brist (5 %). Man ser även att katterna har blivit försiktigare (förståndigare?) med åldern, endast en katt dog som följd av en olycka.

Den äldre katten

Av katterna i vår enkät blev 51 katter (34,3 %) 13 år eller äldre. 54,9% var abessinier, 9,8 % varianter och 35,3% somali. Av dessa katter gick 13 stycken i avel, tyvärr kan vi inte se vilket kön dessa hade. Under sin livstid hade katterna mestadels varit friska men 10 hade haft njurproblem (10,2%), 7 st urinvägsproblem (7,1%) samt 14 katter (14,3%) hade haft FORL i övrigt fanns det ett spritt urval av sjukdomsdiagnoser.

Avlivningsorsaker som beteendeproblem och familjerelaterade problem fanns inte i denna kattgrupp. Katter och ägare hade funnit varandra efter en så lång samlevnad. Inga katter hade olycksfall som dödsorsak.

Avlivnings/dödsorsakerna hos dessa våra mogna katter var i skrämmande hög grad njursjukdom 21 stycken (35,0%) följt av allmän ålderdomssvaghet 16 stycken (26,7%) samt olika tumörer 9 stycken (15%) 4 katter dog i vad som diagnosticerats som blodpropp/blödning och 3 stycken i ospecificerad infektion. Tyvärr kan vi inte av undersökningen visa kön och antal kastrerade katter vilket vore parametrar som i en fortsatt undersökning vore värdefulla att ta med. Vi har inte heller undersökt hur många katter som avlivades och hur många som hittades döda.

Sammanfattning

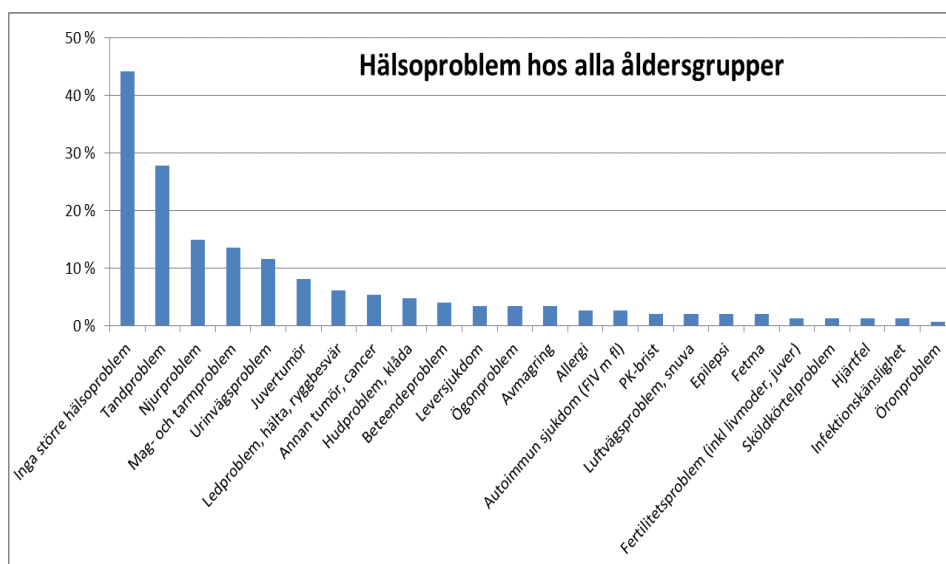
Det absolut största och vanligaste hälsoproblemet som katterna haft under sin livstid var olika slag av tandsjukdomar, bl.a. FORL, tandlossning och tandköttspått. Detta har även framkommit i den omfattande hälsoenkät som genomfördes i Finland i fjol, som omfattar närmare 9000 katter, bl.a. över 300 abessinier och somali. Orsaken till att abyn och somalin verkar vara speciellt drabbade av tandproblem är inte känd.

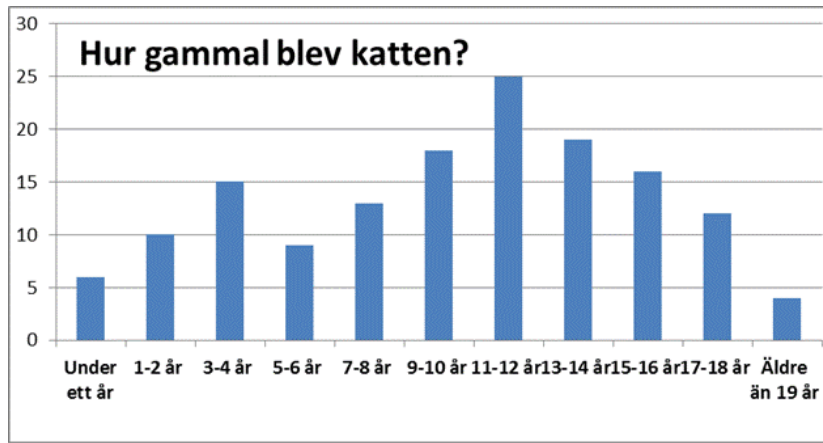
Våra raser verkar vara skonade från allvarliga ärftliga hjärtsjukdomar, men värt att notera är att 11 katter avlivades efter problem med hjärta eller blodpropp/blödning. Alla dessa var abessinier eller abyvarianter. Däremot förekom varken diabetes eller PRA hos någon av de rapporterade katterna.

ASHAs råd är att alltid försöka ta reda på så mycket man kan om den egna avelshonans och den tilltänkta hankattens hälsohistoria. Om det t ex förekommer patellaluxation bland katter som är släkt med din hona – bör hankatten komma från en linje med undersökta och godkända knäleder. Det är viktigt att inte duplicera ett önskat anlag.

Varmt tack till er som besvarade våra frågor om era bortgångna katter!

ASHA

Livslängd per ras (Aby & Som)

